

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Centraal Informatiepunt

Den Haag, 3 juni 2004

Aan de leden en de plv. leden van de Vaste Commissie
voor Economische Zaken

OVERZICHT van stemmingen in de Tweede Kamer betreffende wetsvoorstel:

29372   Wijziging van de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet ter uitvoering van richtlijn nr. 2003/54/EG, (PbEG L 176), verordening nr. 1228/2003 (PbEG L 176) en richtlijn nr. 2003/55/EG (PbEG L 176), alsmede in verband met de aanscherping van het toezicht op het netbeheer (Wijziging Elektriciteitswet 1998 en Gaswet in verband met implementatie en aanscherping toezicht netbeheer)

EINDSTEMMING WETSVOORSTEL: het wetsvoorstel is op 3 juni 2004 aangenomen door de Tweede Kamer. SP en LPF stemden tegen.

AANGENOMEN EN OVERGENOMEN AMENDEMENTEN

Artikel I, onderdeel LLL Artikel 95k

35→46 (Vendrik c.s.)

Met dit amendement wordt ervoor gezorgd dat stroomklanten hetzij drie maanden na afloop van een kalenderjaar worden geïnformeerd over de milieukwaliteit van de stroom in het voorgaande kalenderjaar, hetzij bij de (jaarlijkse) rekening worden geïnformeerd over de milieukwaliteit van de stroom in de voorgaande contractperiode. Dit komt in de plaats van informatie “ergens” in de loop van het kalenderjaar volgend op de levering, wat er in de praktijk op neer kan komen dat een klant pas in december wordt geïnformeerd over het kalenderjaar ervoor. Zodoende ontstaat een meer directe koppeling tussen levering en informatie over de levering en dus meer transparantie.

Door de leverancier de keuze te laten of hij zijn klanten bij de (jaarlijkse) afrekening over de contractperiode danwel in maart over het voorgaande kalenderjaar informeert, beogen de indieners een zo efficiënt mogelijk informatierecht voor de consument te realiseren en de administratieve lasten zo veel mogelijk te beperken. Hierop heeft de Minister van EZ in het wetgevingsoverleg terecht aangedrongen. Met deze flexibele invulling komen de indieners

Amendementen zijn in de volgorde van stemming – op artikelnummer – weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties.

Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → 20. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

tegemeet aan de wens van de Minister van EZ.

Om ervoor te zorgen dat de leverancier in ieder geval waar kan maken dat hij uiterlijk drie maanden na afloop van het kalenderjaar informatie levert aan de afnemers, wordt voor producenten en handelaren de verplichting opgenomen om in ieder geval uiterlijk twee maanden na afloop van het kalenderjaar informatie aan de leverancier te geven (dit is een vervroeging met één maand ten opzichte van het wetsvoorstel van de regering). Als de leverancier zijn afnemers bij de (jaarlijkse) afrekening, die niet samenvalt met een kalenderjaar, wil informeren, kunnen nadere afspraken gemaakt worden met producenten en handelaren zodat die hem op andere tijdstippen informeren.

Overgenomen door de regering.

Artikel I onderdeel LLL Artikel 95k

Artikel I onderdeel WW Artikel 77i

39→47 (Vendrik c.s.)

Dit amendement regelt dat eindafnemers, zoals nu al praktisch is bij ‘groene stroom’, vóóraf een keuze kunnen maken voor stroom uit een bepaalde energiebron (een zogenaamd “ex-ante productgerelateerd systeem”). Dit is vergelijkbaar met de wijze waarop een consument in de retailmarkt tot een aankoop overgaat. Te denken valt bijvoorbeeld aan een keus voor gas- of kolenstroom. De uitbreiding van stroometikettering met een “ex-ante productgerelateerd systeem” betekent dat de energiemarkt voor de consument aanzienlijk transparanter wordt dan bij alleen een “ex-post portfolio” benadering: er valt echt iets te kiezen.

Wij hechten net als de minister aan zorgvuldigheid en delen zijn visie dat de energiebedrijven, die per 1 juli 2004 ex-post stroometikettering moeten invoeren, niet ook tegelijk belast moeten worden met de invoering van ex-ante stroometikettering. In dit amendement is daarom een inwerkingtredingsbepaling opgenomen, die stelt dat de plicht voor ex-ante etikettering pas op 1 januari 2007 ingaat. Mochten de voorbereidingen ter invoering van ex-ante etikettering zo voorspoedig verlopen dat een snellere, soepelere invoering mogelijk is, dan kan de ingangsdatum bij koninklijk besluit worden vervroegd.

De administratieve lasten voor het bedrijfsleven nemen als gevolg van dit systeem van stroometikettering marginaal toe ten opzichte van het systeem met ex-post portfolio-informatie: omgerekend naar kosten per kilowattuur zal de stijging hooguit 0,00004 euro per kilowattuur bedragen (zoals blijkt uit een onderzoek naar de administratieve lasten van stroometikettering dat ten behoeve van het initiatiefwetsvoorstel van GroenLinks-kamerlid M. Vos is uitgevoerd).

Bij overtreding van de bepalingen in dit artikel kan een bestuurlijke boete worden opgelegd.

Overgenomen door de regering.

Artikel I onderdeel A**Artikel I onderdeel Q Artikel 15****Artikel I onderdelen Y, Za, BB en DD****Artikel 26b****Artikel I onderdelen FF, II, JJb, KK, KK0a, LL0a, Lla, MM, WW en ZZ****Artikelen VI en X**

28→59 (Hessels c.s.)

In het wetsvoorstel wordt het in de praktijk goed werkende systeem van gereguleerde toegang verlaten en vervangen door een vorm van onderhandelde toegang. In het voorgestelde systeem worden een beperkt aantal door een individuele netbeheerder voorgestelde technische voorwaarden en nettarieven door de directeur Dte goedgekeurd. Bij gebreke van eenduidige, algemeen geldende tarieven en voorwaarden wordt het maken van gedetailleerde samenwerkingsafspraken tussen netbeheerders in verband met de integriteit van de elektriciteitsvoorziening noodzakelijk. Het in het wetsvoorstel opgenomen systeem, waarbij per netbeheerder afzonderlijke nettarieven en (technische) voorwaarden gelden heeft geen aantoonbare meerwaarde ten opzichte van gereguleerde toegang, draagt de nodige risico's in zich voor de bescherming van netgebruikers en draagt niet bij aan een betrouwbare elektriciteitsvoorziening. Aangezien het systeem van gereguleerde toegang tot elektriciteitsnetten naar tevredenheid van alle betrokken partijen (netbeheerders, representatieve organisaties en afnemers) functioneert wordt het bestaande systeem van gereguleerde toegang onverkort in de Elektriciteitswet 1998 gehandhaafd.

Het beleidskader met betrekking tot voorwaarden en tarieven wordt bepaald door middel van bij ministeriële regeling te stellen algemene regels onder controle van het parlement. Door de directeur Dte worden binnen dit beleidskader uitvoeringsbesluiten genomen met betrekking tot de tarieven en voorwaarden waartegen bezwaar en beroep mogelijk is.

Aangenomen met algemene stemmen.

Artikel I onderdelen D, DD, HHH en MMM**Artikel II onderdelen S, KK, TT en LLL**

27→63 (Hessels c.s.)

Het voorgestelde amendement heeft tot doel de wettelijke bescherming van de kleinverbruikers te vergroten. Hiertoe worden verschillende wijzigingen in de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet voorgesteld. Verduidelijkt wordt dat de rechtsbescherming die kleinverbruikers ontleen aan het Burgerlijk Wetboek door de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet niet wordt beperkt. Het systeem van gereguleerde toegang tot gasnetten biedt de kleinverbruiker de beste bescherming tegen onredelijke tarieven voor gastransport. De huidige wet voorziet er in dat het systeem van gereguleerde tarieven met ingang van 1 januari 2012 zal komen te vervallen. Vanuit een oogpunt van bescherming van kleinverbruikers is het wenselijk het systeem van gereguleerde toegang ook na genoemde datum te handhaven

Aangenomen met algemene stemmen.

Artikel I onderdeel R

24 (Crone c.s.)

Dit amendement beoogt als nieuwe taak voor de netbeheerder toe te voegen dat maatregelen op het gebied van duurzame elektriciteit in overweging worden genomen. Dit kan bijvoorbeeld door via het aansluitingsbeleid duurzame elektriciteit mede te bevorderen. Deze taak is dus een aanvulling op andere nieuwe taken als energiebesparing, vraagsturing en decentrale elektriciteitsproductie, die als gevolg van de Europese richtlijn zijn toegevoegd.
Aangenomen met algemene stemmen.

Artikel I onderdeel R

Artikel II onderdelen N en O

25 (Crone c.s.)

Dit amendement beoogt, naar analogie van het Besluit leveringszekerheid Gaswet dat gebaseerd is op art. 10 van de Gaswet, de levering van elektriciteit te garanderen in geval van faillissement. Op deze wijze wordt de doorlevering van elektriciteit gedefinieerd als taak van de netbeheerders, waarbij in de genoemde AMvB een nadere taakverdeling kan worden bepaald tussen de regionale netbeheerder en de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet. De elektriciteitsvoorziening in geval van faillissement dient nader uitgewerkt te worden in deze AMvB, als onderdeel van andere te treffen voorzieningen in verband met de leveringszekerheid, een nadere invulling.

Aangenomen met algemene stemmen.

Artikel I onderdelen Ra en HH

26 (Hessels en Crone)

Onder een «streng van lichtmasten» wordt verstaan een aantal lichtmasten die zijn aangesloten op dezelfde rail in een transformatorstation. Het gevolg van deze wijziging is dat per streng van lichtmasten één transporttarief zal komen te gelden. De voorgestelde berekening van transporttarieven voor openbare verlichting is in overeenstemming met het door de directeur Dte opgestelde aanvullende toetsingskader aansluittarieven. Afnemers met een aansluitwaarde van tenminste 1 MW kunnen op grond van artikel 16c van de Elektriciteitswet 1998 het maken van een aansluiting openbaar aanbesteden. Ter voorkoming van risico's voor de betrouwbaarheid van de elektriciteitsvoorziening staat de procedure van artikel 16c alleen open voor partijen waarvan redelijkerwijs kan worden veronderstelt dat zij beschikken over voldoende deskundigheid en ervaring om werkzaamheden met betrekking tot de aansluiting op een verantwoorde wijze aan te besteden. De in artikel 1 lid 2 van de Elektriciteitswet 1998 genoemde groep personen, zoals gemeenten belast met openbare verlichting en beheerders van openbaar vervoer, zijn voldoende deskundig om op een verantwoorde wijze gebruik te maken van de mogelijkheid aansluitingen openbaar aan te besteden. Tevens wordt een voorziening getroffen met betrekking tot openbare verlichting.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks, PvdA, Groep Lazrak, D66, ChristenUnie, SGP, CDA en LPF

Artikel I, onderdeel BB, artikel 24b

57 (Krom c.s.)

Blijkens de Nota naar aanleiding van het verslag dient de tegemoetkomingsregeling als stimulans voor de netbeheerders om ervoor te zorgen dat de leveringsonderbrekingen niet langer duren dan strikt noodzakelijk en eventuele uitschieters in de mate waarin individuele aangeslotenen leveringsonderbrekingen ondervinden, tegen te gaan. De stimulans van de tegemoetkomingsverplichting moet dus uitgaan naar de netbeheerder in wiens net de storing plaatsvindt. Om dat te bereiken, moet in de situatie dat de storing in een hoger gelegen net optreedt, de tegemoetkoming die de netbeheerder van dit hoger gelegen net verschuldigd is aan de netbeheerder van het lager gelegen net, tenminste gelijk zijn aan de tegemoetkoming die laatstgenoemde netbeheerder aan zijn afnemers dient te verstrekken.

Aangenomen met algemene stemmen.

Artikel I onderdelen FF, Hha, OO, DDD

Artikel II onderdeel EEE

23 (Crone c.s.)

Dit amendement beoogt dat het meten van elektriciteit en gas bij afnemers onder de tariefstructuren wordt gebracht, waarbij deze tarieven worden gereguleerd door de directeur van de DTe. Het metertarief kan daarbij onderdeel worden van het nettatarief, waarbij het metertarief als onderdeel van dit nettatarief apart berekend wordt en duidelijk bekend wordt gemaakt.

Aangenomen met algemene stemmen.

Artikel I onderdeel JJa

Artikel 31c

21→41→45 (Samson c.s.)

Kleinverbruikers hebben volgens de Elektriciteitswet recht op een redelijke vergoeding voor de door hen op duurzame wijze geproduceerde en op het net ingevoede elektriciteit.

Door dit amendement wordt het voor deze kleinverbruikers makkelijker om gebruik te maken van deze regeling en daarmee wordt de productie van duurzame elektriciteit door kleingebruikers gestimuleerd. Het amendement betreft twee delen:

- Kleinverbruikers kunnen op verzoek een meter van de netbeheerder of het meetbedrijf krijgen, die zowel de aan het net onttrokken elektriciteit als de ingevoede elektriciteit meet. De meterstand wordt bepaald op basis van deze meter. Bedoelde meter kan ook de gangbare draaistroommeter zonder terugloopbeveiliging zijn.
- De netbeheerders moeten de jaarlijkse stroomrekeningen van afnemers die per jaar minder dan 3000 kWh duurzame elektriciteit produceren gaan baseren op de door hen geleverde én de door de kleinverbruiker aan het net geleverde duurzame elektriciteit.

Aangenomen met algemene stemmen.

Artikel I onderdelen WW, CCCa

Artikel II onderdelen UU, YYa

32→43 (Krom c.s)

Een beurs is van groot belang voor de vergroting van de liquiditeit en transparantie van de handel in elektriciteit en gas. Dit amendement geeft de Minister de bevoegdheid een marktplaats aan te wijzen. Wettelijke verankering zorgt voor het benodigde vertrouwen van marktpartijen. Een onbalansmarkt is hét aangewezen instrument om flexibiliteitsdiensten op een transparante en marktconforme manier aan de markt aan te bieden. Beschikbaarstelling van flexibiliteit op transparante en marktconforme wijze bevordert de concurrentie op de gasmarkt, verlaagt de toetredingsdrempels tot de Nederlandse gasmarkt en verbetert de aansluiting op de elektriciteitsmarkt. Tevens stelt een onbalansmarkt marktpartijen in staat hun eigen balanspositie te handhaven, en de TSO de balans in het net te handhaven tegen marktconforme kosten. Op dit moment bestaat er geen marktplaats met een publiekrechtelijke basis in Nederland. In een aantal wettelijke regelingen vervult de APX al wel een rol. Zo zijn partijen die elektriciteit importeren op de dagveiling op grond van de Elektricitetswet 1998 verplicht de met deze capaciteit geïmporteerde en in Nederland getransporteerde elektriciteit op de beurs aan te bieden. De door een noodleverancier bij afnemers in rekening te brengen prijs voor geleverde elektriciteit wordt gebaseerd op de APX-prijs. Aangezien voor het goed functioneren van een beurs de medewerking van de systeembeheerder nodig is, is voorzien in een samenwerkingsverplichting. In verband met een goede werking van de beurs is het partijen met een commercieel belang niet toegestaan zich met de bedrijfsvoering van de beurs te bemoeien. Een beurs werkt alleen goed als daarop voldoende wordt verhandeld. Om dat te verzekeren is in artikel 86d van de Elektricitetswet 1998 en artikel 66a van de Gaswet tot uitdrukking gebracht dat, indien noodzakelijk, maatregelen zullen moeten worden getroffen in het kader van transparantie en liquiditeit. Daaronder wordt tevens verstaan dat bij algemene maatregel van bestuur aanbieders kunnen worden verplicht minimumhoeveelheden via de beurs aan te bieden. Met deze wijziging wordt enerzijds duidelijk dat het opstellen van de hierin bedoelde besluit niet vrijblijvend is, maar anderzijds tot uitdrukking gebracht dat hiertoe alleen wordt overgegaan indien dit nodig is voor het bereiken van een transparante en liquide markt en marktpartijen kennelijk niet of onvoldoende zelf actie ondernemen met het oog op een transparante en liquide markt.

Aangenomen met algemene stemmen.

Artikel I onderdeel YY

Artikel II onderdeel YY

33 (Krom c.s)

Gelet op de reikwijdte van deze Wet, het grote belang van een goed functionerende markt en de werking daarvan in de praktijk, is zorgvuldige evaluatie en monitoring van de werking van de nieuwe, gewijzigde Gasen Electriciteitswet van groot belang. Door de uitvoering bij wet aan de Dte op te dragen wordt de onafhankelijkheid van de evaluatie verzekerd. Door deze evaluatie in de Wet op te nemen c.q. te wijzigen wordt de grootst mogelijke garantie geboden dat die evaluatie op tijd en frequent plaatsheeft.

Aangenomen met algemene stemmen.

Artikel I onderdeel HHH**Artikel II onderdeel KK**

42 (Crone c.s.)

Dit amendement beoogt dat vergunninghouders niet alleen ieder jaar, zoals nu ook al het geval is, maar ook bij iedere tariefswijziging deze tenminste 4 weken van tevoren melden bij de DTe. De DTe wordt op deze wijze beter in staat gesteld om haar bevoegdheid, op grond van art. 95 b lid 3, uit te oefenen en zo te bezien of tarieven onredelijk hoog zijn en eventueel naar aanleiding daarvan een maximumtarief in te stellen.

Aangenomen. Tegen : VVD

Artikel I onderdeel HHH**Artikel II onderdeel KK**

22 (Crone en Hessels)

Met dit amendement wordt beoogd dat terughoudend wordt omgegaan met afsluiting in de koude maanden van het jaar, en met name in de winterperiode. De indieners willen daarbij benadrukken dat elektriciteit en gas, en dus de verwarming van woonhuizen, moeten worden gezien als absolute basisvoorzieningen, en afsluiting daarvan een ingrijpende gebeurtenis is. De indieners willen echter ook waken voor wanbetaling en daarmee gepaard gaande schuldenproblematiek. Daarom stellen zij voor dat het leveringsbedrijf, alvorens tot afsluiting over te gaan, eerst de gemeentelijke sociale dienst raadpleegt, teneinde tot een goede betalingsregeling te komen, om zo afsluiting te voorkomen. Indien de afnemer na overleg met de sociale dienst geen cliënt blijkt te zijn van de sociale dienst, kan de leverancier zijn afsluitprocedure vervolgen. Per ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld ten aanzien van afsluiting.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks, PvdA, Groep Lazrak, CDA, ChristenUnie, SGP en LPF

Artikel I onderdeel IIIa**Artikel II onderdeel KKa**

50 (Crone c.s.)

In artikel 95f Elektriciteitswet en artikel 47 zijn een aantal intrekingsgronden voor de vergunning geformuleerd. Dit amendement wordt beoogd om bij de houder van de vergunning de voorschriften bij of krachtens de artikelen 95k en 95l niet nakomt, ook de vergunning in te kunnen trekken. De mogelijkheid tot intrekking van de vergunning moet worden gezien als allerlaatste stok achter de deur.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks, PvdA, Groep Lazrak, CDA, ChristenUnie, SGP en LPF

Artikel I onderdeel LLL

36 (Vendrik c.s.)

Met dit amendement wordt een omissie hersteld bij de implementatie van de Europese richtlijn 2003/54/EG. Volgens de Engelstalige versie van de richtlijn is het verplicht om te verwijzen naar referentiebronnen waar publiekelijk informatie beschikbaar is over «the environmental impact, in terms of at least emissions of CO₂ and the radioactive waste resulting from the electricity produced». Dit betekent dat er informatie moet worden gegeven over de omvang van de CO₂-uitstoot en het radioactief afval die samenhangen met de elektriciteitsproductie. Daarentegen wil het wetsvoorstel verplichten om te verwijzen naar referentiebronnen met informatie over de gevolgen van uitstoot van koolstofdioxide en radioactief afval. Op grond van deze formulering zou een leverancier aan zijn informatieplicht kunnen voldoen door op zijn website de simpele melding te doen dat de uitstoot van koolstofdioxide gevolgen heeft «voor het klimaat». Dit kan uiteraard niet de bedoeling zijn.

Aangenomen. Tegen: LPF

Artikel I onderdeel LLL

38 (Vendrik c.s.)

Met dit amendement wordt ervoor gezorgd dat leveranciers de milieugegevens van de elektriciteitsproductie (CO₂ en radioactief afval) rechtstreeks vermelden op de rekening aan de eindafnemer, alsmede op aan de eindafnemer geadresseerd promotiemateriaal. Er kan dus niet volstaan worden met een verwijzing naar een referentiebron, zoals een website.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks, PvdA, Groep Lazrak, ChristenUnie, SGP, CDA en D66

Artikel I onderdeel LLLa

Artikel II onderdeel NNa

49→61 (Crone c.s.)

Dit amendement beoogt het gebruik van oneerlijke handelspraktijken tegen te gaan, zowel misleidende als agressieve verkoopmethoden. Op deze wijze kan een bijdrage worden geleverd aan eerlijke en daadwerkelijke concurrentie, terwijl de rechtspositie van de consument beter gewaarborgd is. De in dit amendement opgenomen bepalingen zijn ontleend aan de bijlage van de Richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken, die in Europa nog in behandeling is. Aangezien het moment van marktopening echter zeer snel nadert, achten de indieners het wenselijk, ook in het belang van een goed verlopend transitieproces, om deze bepalingen nu al van kracht te laten zijn. Hiermee wordt ook aangesloten bij het uitgangspunt van de regering van in transitiesectoren, waaronder de energiesector, aanvullend beleid nodig is om marktwerking in goede banen te leiden.

Aangenomen. Tegen: VVD

Artikel II onderdelen A, P, Q, R, S, Sa, T, V, X, HH, UU, VV, WW, CCC, DDD, EEE, FFF, GGG, HHH, JJJ, LLL

Artikel VII

30→58→62 (Hessels c.s.)

Het systeem van gereguleerde toegang tot elektriciteitsnetten heeft zich in de praktijk bewezen als een goed werkend en door alle betrokken partijen als wenselijk ervaren systeem.

Daarnaast biedt een systeem van gereguleerde toegang tot gasnetten de kleinverbruikers de beste bescherming tegen onredelijke voorwaarden en tarieven. Het in de Elektriciteitswet 1998 neergelegde systeem wordt om deze redenen ook ingevoerd in de Gaswet. Het systeem in de Gaswet is inhoudelijk afgestemd op het systeem in de Elektriciteitswet 1998. Het beleidskader met betrekking tot voorwaarden en tarieven wordt bepaald door middel van bij ministeriële regeling te stellen algemene regels onder controle van het parlement. Door de directeur Dte worden binnen dit beleidskader uitvoeringsbesluiten genomen met betrekking tot de tarieven en voorwaarden waartegen bezwaar en beroep mogelijk is. Vanwege de bijzondere positie van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet als systeembeheerder, gelijk de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet, wordt voor deze netbeheerder voorzien in een afwijkend systeem van tariefregulering.

Aangenomen met algemene stemmen.

Artikel I onderdeel Q

Artikel II onderdeel C

56 (Krom c.s.)

In Nederland zijn er verschillende bedrijventerreinen met specifieke private netwerken. De eigenaar van een dergelijk netwerk kan een ontheffing netbeheer aanvragen, om zodoende onnodige administratieve lasten te voorkomen die gemoeid zijn met het aanwijzen van een netbeheerder. Volgens het wetvoorstel is het voor een organisatie onmogelijk om een ontheffing te verkrijgen als deze organisatie enig groepsverband heeft met een netbeheerder. Ontheffing wordt dan alleen in zeer uitzonderlijke gevallen verleend. Wanneer er geen ontheffing wordt gegeven vallen de tarieven voor het losgekoppelde private net onder de tariefstructuur van Dte. De kosten voor geïntegreerde netbedrijven zullen daarom hoger uitvallen dan voor bedrijven die geen netbeheerder hebben, wat leidt tot oneerlijke concurrentieverhoudingen. Dit amendement regelt dat ook wanneer er sprake is van een netbeheerder in groepsverband in specifieke omstandigheden ontheffing kan worden verleend, ook al is er sprake van een netbeheerder in het groepsverband. Deze specifieke omstandigheden zouden toegespitst moeten zijn op de eis van onafhankelijkheid ten opzichte van de netbeheerder in de betreffende groep.

Aangenomen met algemene stemmen.

Artikel II onderdeel O

Artikel X

31→60 (Hessels en Crone)

Met dit voorstel wordt uitvoering gegeven aan de door het parlement breed aanvaarde motie Ten Hoopen. Deze motie heeft tot doel te komen tot een systeembeheerder voor het gastransportnet die (mede) tot taak heeft de ontwikkeling van de gasmarkt te bevorderen. In zijn advies, getiteld “Transmission System Operator Gas in Nederland”, heeft de directeur Dte aangegeven dat zonder de totstandkoming van een flexibiliteitsmarkt, te faciliteren door een systeembeheerder, er van de liberalisering van de gasmarkt geen voordelen en mogelijk zelfs aanzienlijke prijsstijgingen voor kleinverbruikers zijn te verwachten. Teneinde het functioneren van de gasmarkt te bevorderen en daarmee de positie van kleinverbruikers op een geliberaliseerde gasmarkt te versterken wordt de netbeheerder van het landelijk gastransportnet (GTS) verplicht flexibiliteitsdiensten (tolerantiedienst, uur-, dag- en weekflexibiliteit) aan te bieden. De prijsstelling van deze flexibiliteitsdiensten moet bijdragen aan een krachtige ontwikkeling van de gasmarkt.

Aangenomen. Tegen: VVD en SP

Artikel II onderdeel MM artikel 51

40→54 (Van den Brink c.s.)

De netbeheerder van het landelijk gastransportnet heeft onder meer tot taak voorzieningen te treffen in verband met de leveringszekerheid. Deze taak is uitgewerkt bij algemene maatregel van bestuur (artikel 10a, derde lid). Het calamiteitenplan is onderdeel van deze taak. In het calamiteitenplan moet (mede) zijn vastgelegd welke afnemers in geval van problemen met de gasvoorziening op welk moment, op welke wijze en in welke volgorde moeten worden afgeschakeld. Vanwege de grote maatschappelijke en economische gevolgen van afschakelen dient de vaststelling van het calamiteitenplan een politieke verantwoordelijkheid te zijn. De betrokkenheid van gezamenlijke netbeheerders en representatieve organisaties draagt bij aan een gedegen besluitvorming. Voor TenneT geldt op grond van de Elektriciteitswet 1998 (artikelen 16, tweede lid en 31, eerste lid onderdeel g) reeds een verplichting tot het opstellen van een calamiteitenplan (inclusief afschakelplan).

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks, PvdA, Groep Lazrak, ChristenUnie, SGP, CDA en LPF

VERWORPEN, INGETROKKEN EN/OF VERVALLEN AMENDEMENTEN

Artikel I onderdeel FFF

Artikel II onderdeel JJ

44 (Crone en Vendrik)

Dit amendement heeft als doel de concurrentie op de levering van elektriciteit en gas in Nederland te bevorderen en te waarborgen. Hierbij dient in aanmerking genomen te worden dat de elektriciteitsmarkt en de gasmarkt bijzondere kenmerken hebben, zoals de onmogelijkheid van voorraadvorming bij stroom en de gevolgen van vraagpieken en onrendabele piekcapaciteit. Deze bijzondere kenmerken, die kunnen leiden tot gaming en marktmanipulatie, maken dat de energiesector veel gevoeliger is voor misbruik van

economische machtspositie dan een gemiddelde sector. Daarom moet de DTe in staat gesteld worden om aanvullende, (ex-ante) maatregelen te treffen om marktmacht tegen te gaan of te beperken, de concurrentie te bevorderen en de consument te beschermen. Mogelijke maatregelen zijn de verplichting om energie in het openbaar te veilen, het tarief te reguleren, of nieuwkomers op de markt te ondersteunen.

Dit amendement beoogt aan te sluiten bij het uitgangspunt van de regering dat in transitiesectoren, en met name in de telecomsector en de energiesector, aanvullende bevoegdheden bovenop de reguliere mededingingswetgeving nodig zijn om misbruik van economische machtspositie te voorkomen en effectieve marktwerking te realiseren (Nota naar aanleiding van het verslag Mededingingswet, 29 276, nr. 7, blz. 12, 15, 24).

Ingetrokken.

Artikel I onderdeel R punt 3

Artikel II onderdeel O

18 (Gerkens)

Met dit amendement blijft de wettelijke status van de elektriciteitsbeurs gehandhaafd. Tevens wordt met dit amendement een gasbeurs ingevoerd die eveneens een wettelijk beschermde status krijgt. Een wettelijke status van de beurs is van groot belang voor een concurrerende elektriciteit- en gasmarkt. Daarnaast vormt de beurs een belangrijk instrument om te monitoren wat er op de markt gebeurt. Indien de beurs om wat voor reden dan ook dreigt te verdwijnen, geniet zij door dit amendement wettelijke bescherming.

Ingetrokken.

Artikel I onderdeel Ga

Artikel II onderdelen A en Aa

Artikel Va onderdeel Aa

Artikel Vb

29 (Hessels en Crone)

De toenemende onduidelijkheid over de eigendom van leidingnetten, mede ten gevolge van gerechtelijke uitspraken, en gelet op de grote economische waarde die leidingnetten vertegenwoordigen, is het wenselijk in het Burgerlijk Wetboek een algemene regeling voor eigendom van leidingnetten op te nemen. De eigendom van leidingen en hulpmiddelen die als een zelfstandig netwerk kunnen worden beschouwd, komt op grond van het voorgestelde wetsartikel te berusten bij de persoon (of diens rechtsopvolger) die het netwerk heeft aangelegd. Een uitzondering geldt voor de tot een netwerk behorende leidingen en hulpmiddelen die zijn gelegen in een gebouw of werk van een derde. De eigendom van de tot een netwerk behorende leidingen en hulpmiddelen gelegen in een gebouw of werk dat toebehoort aan een derde berust bij de eigenaar van het gebouw of werk, tenzij de aanlegger van het netwerk voor deze leidingen en hulpmiddelen een opstalrecht heeft gevestigd.

Ingetrokken.

Artikel I onderdeel DDD

Artikel II onderdeel III

16 (Gerkens)

Dit amendement heeft als doel zowel netten als netbeheerders niet te privatiseren. In het huidige wetsvoorstel wordt die mogelijkheid opengelaten. Gezien het feit dat er op netten niet te concurreren valt en monopolievorming onvermijdelijk is, is het van belang het eigendom van de netten blijvend in overheidshanden te houden.

Verworpen. Voor: SP en GroenLinks

Artikel I onderdeel FFF

Artikel II onderdeel JJ

17→53 (Gerkens)

Dit amendement heeft als doel de concurrentie op de levering van elektriciteit en gas in Nederland te bevorderen en te waarborgen. Het zorgt ervoor dat Nederlandse energieleveranciers niet weggeconcentreerd kunnen worden en/of overgenomen kunnen worden door buitenlandse of overige Nederlandse energiebedrijven indien deze op de thuishmarkt over een aanmerkelijke marktmacht beschikken. Bij de leveringsvergunning zal de Dte energiebedrijven toetsen op aanmerkelijke marktmacht. Daarnaast zal de Dte in samenspraak met de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit ten minste een maal per periode van één jaar bedrijven op een dergelijk aanmerkelijke marktmacht toetsen. Dit amendement kan worden gezien als aanvulling op de taak van de NMa.

Verworpen. Voor: SP en GroenLinks

Artikel I onderdeel LLL

Artikel 95 k

37 (Vendrik c.s.)

Volgens de definitie in artikel 95j zijn opwekkingsgegevens: de brandstofmix en verwijzingen naar beschikbare referentiebronnen over de milieugevolgen. De inhoud van de referentiebronnen (i.e. de informatie over de milieugevolgen) valt dus niet onder de definitie van opwekkingsgegevens. Als gevolg van deze definitie gaan de bepalingen in artikel 95k over het waarborgen van de betrouwbaarheid van opwekkingsgegevens, het doorgeven van opwekkingsgegevens in de keten, etcetera, niet over de inhoud van de referentiebronnen, maar alléén over de verwijzing naar de referentiebronnen. Dit betekent concreet bijvoorbeeld dat (in de regels die de betrouwbaarheid van opwekkingsgegevens moeten waarborgen, conform het vijfde lid, onderdeel d van artikel 95k) van een leverancier alleen kan worden geëist dat hij naam van de website goed spelt en niet dat er op zijn website betrouwbare informatie staat; dat producenten en handelaren (op grond van het tweede lid van artikel 95k) alleen verplicht zijn om de leverancier voor de milieugevolgen een verwijzing naar een referentiebron door te geven, etc. Met dit amendement wordt de definitie van opwekkingsgegevens in artikel 95j aangepast, zodat de opwekkingsgegevens ook de inhoud van de referentiebronnen waarnaar verwezen wordt betreffen, zodat hieraan betrouwbaarheidseisen gesteld kunnen worden en het doorgeven in de keten van gegevens over de milieugevolgen gewaarborgd is. De informatieverplichting van leveranciers aan eindafnemers verandert niet: zij hoeven wat betreft de milieugegevens nog steeds alleen te verwijzen naar referentiebronnen.

Vervallen door het aannemen van amendement nr. 38.

Artikel II onderdeel R

34 (Korm c.s.)

Het Groningen gas van Gasunie is laag calorisch. Het overige gas dat in Nederland wordt gewonnen of wordt geïmporteerd is hoogcalorisch. Er moet dus stikstof worden bijgemengd voordat het gebruikt kan worden. Het wetsvoorstel veronderstelt dat ook anderen deze dienst kunnen aanbieden, en daarom is in het wetsvoorstel geen gereguleerd tarief voor het bijmengen. De schaalvoordelen van bijmengen zijn echter zodanig dat niemand anders deze dienst economisch kan aanbieden. TSO heeft en houdt dus een monopolie. Dit amendement regelt daarom dat de tarieven voor kwaliteitsconversie gereguleerd worden.

Vervallen door het aannemen van amendement nr. 62.

Artikel II onderdeel HHHa

19→55 (Gerkens)

Dit amendement heeft als doel om glastuinbouwers in Nederland tijdelijk te beschermen. Door de liberalisering dreigen veel glastuinbouwbedrijven in de problemen te raken door hogere gasprijzen. De hogere gasprijzen voor glastuinbouwers zijn het gevolg van een gasprijsberekening op basis van capaciteit. Door dit amendement hebben tuinbouwers de keuzevrijheid om profielklant te worden en betalen dientengevolge de kostprijs voor gas in plaats van een gasprijs die wordt berekend op basis van capaciteit. Zodra er een structurele oplossing is gevonden voor de gasprijsberekening van glastuinbouwbedrijven, zoals bijvoorbeeld met de instelling van een gasbeurs waarop flexibiliteitsdiensten verhandeld worden, vervalt deze maatregel op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. Het kostprijs effect van deze maatregel voor de kleinverbruikers markt bedragen 0,14 eurocent per kubieke meter gas.

Verworpen. Voor: SP, ChristenUnie, SGP en LPF

MOTIES

10→11 29372 en 29303 (Hessels c.s.) over het beter laten functioneren van de gasmarkt voor tuinders en andere grote gasverbruikers

Aangenomen met algemene stemmen.